

dána vždy, převyšuje-li nebezpečnost pachatele třeba jen nepatrně jeho zavinění, zejména když trest má sloužiti rovněž prevenci speciální. Naproti tomu zaslouží pozornosti výtky, že osnova připouští příliš štědře náhradu trestu zabezpečovacím opatřením resp. výkon trestu v ústavě pro zabezpečovací opatření, jakož i pochybnosti, týkající se některých stránek instituce ústavu pro choré vězně.

Solnař.

D E N Í K.

Záhadný únos Lindbergova dítěte a úplná bezradnost policie americké, obětavé pátrání nešťastných rodičů po zmizelém dítěti za pomoci členů zločineckých tlup chicagských a newyorkských, konečně nález mrtvoly zavražděného dítěte (nejde-li tu ovšem o záměnu) a jiné — i na Ameriku — trochu silné známky úplné bezmocnosti výkonných orgánů služby bezpečnostní, vyvolaly mohutnou odezvu v celé Americe. Hledají se příčiny jak moci lupičských band, tak i úplné bezmocnosti policie, kritizují se poměry, volá se po nápravě.

Obraz neutěšených poměrů těchto jest zachycen v anglickém politickém měsíčníku »Review of Reviews« (Londýn), (per parenthesin: časopis do roku 1930 výborně redigovaný podpůrcem našeho odboje a přítelem našeho státu Wickhamem Steedem, dnes však plující zcela bezpečně — po změně redakce před dvěma lety — do vod revisionistů), a to v dubnovém čísle t. r. v článku »Kidnapping and other Industries« (= »Lapání dětí a jiné živnosti«).

Pisatel se především pozastavuje nad faktem — co v jiném civilisovaném státě nebylo by ani možno — že totiž ubozí rodiče utíkají se o pomoc k náčelníkům jiných lupičských band jako zprostředkovatelům při jednání s neznámými pachateli o vydání dítěte za výkupné a glosuje tento fakt citací jistého deníku, jenž praví, že »zločin v Americe je nejen ohromná (enormous), ale i uznávaná (acknowledged) moc«.

Dále cituje pisatel řadu různých novinářských článků amerických i jiných, mezi nimiž jest zejména zajímavý názor profesora W. T. Morgana z Indiana University, převzatý z únorového čísla »Contemporary Review« a vyslovený v souvislosti s rozborem příčin a nepoměrným počtem nepotrestaných zločinů, v čemž mají Spojené státy mezi civilisovanými státy nyní primát. Profesor W. T. Morgan totiž nevěří, že by prohibice sama byla příčinou této demoralisace (pisatel poznamenává, že většina veřejného mínění amerického by v tomto bodě s prof. W. T. Morganem asi sotva souhlasila), nýbrž že největší příčinou jest tu »neodvratný rozvrat, úpadek trestní spravedlnosti« (criminal justice); praví v podstatě:

»Neschopnost policie, zejména na venku přesahuje fantasií. Většinou jsou tam ovšem podplacení lidé, ale namnoze také prostě neschopní. Vybrání osobní nebo politickou protekcí, nemají pro

svůj úkol, zejména v malých městech, potřebných znalostí a zkušeností, jejich vzdělání a úroveň duševní jest hanebně nízká. Nejsou, i když snad i nekorumpováni, vůbec rovnocennými soupeři pro zločince, s nimiž mají co činiti.«

Citováno jest dále mínění generála Butlera, jenž byl dva roky policejním ředitelem ve Filadelfii; ještě bezohledněji kritizuje policii, hlavně v malých městech a vsích: »Zdá se, že policie nic neví, nevidí, neslyší, nedělá. Většina z nich nevypadá ani jako obhájci veřejného pořádku. Jsou vykrmení a chvástaví, nebo staří a sešlí. Jsou nezkušení, bez výcviku a disciplíny; nemají morálky.«

Doporučuje proto, aby policie byla reorganizována na podkladě všeobecné státní policie; zpolitizovaná policie není žádná policie, vědomí závislosti na politických činitelích a strach o existenci ji úplně ochromuje.

A pisatel v »R. of R.« pokračuje: »Se soudci a s obhájci je to ale stejné jako s tou policií. Soudci ve Spojených státech — cituje pisatel prof. Morgana — jsou vybíráni od nejvyššího k nejnižšímu z politických příčin. Bojí se proto poškoditi, ohroziti své politické chance. Úplatkářství mezi soudci v New-Yorku je už dávno notorické. Zločinec-ganster byl postaven před jistý soud v Chicagu osmadvacetkrát během desíti let, a vždy byl propuštěn, aniž přelíčení se konalo. Ale ještě horší než úplatnost soudců je nedostatek sebemenších skrupulí u obhájců. Tito jsou často právě tak špatní jako zločinci, jež hájí.«

Odpovědní činitelé vidí jedinou cestu k nápravě: zbaviti správu americké justice vlivu politiků; pokud policie, státní zástupci a soudci budou ve vleku politiků, dotud potrvá tento neblahý stav. Znalci věci a poměrů ovšem netají se tím, že politické kruhy se budou brániti zuby nehty tomu, aby byli zbaveni vlivu na výkonné orgány spravedlnosti. Je však naděje, že síla veřejného mínění, zburcovaného hrozným případem únosu Lindbergova dítěte, vynutí si tu nápravu.

K doplnění ilustrace dnešních poměrů pak ještě citujeme z téhož článku, že během posledních dvou let bylo uneseno na 2.000 dětí, že syndikáty těchto únosců vynutily tímto terorem na miliony dolarů na výkupném od zdrcených rodičů a blízkých příbuzných unesených dětí, že na př. v Hollywoodu chrání děti bohatých rodičů proti únosu určité podzemní, stejně zločinecké organizace za pevný měsíční tribut — tedy obraz úplného shroucení morálky ohrožených občanů i — o čemž netřeba ani pochybovati — u zločinců. Vše to vinou slabé ochrany právní.

Pro zajímavost připojujeme též názor českého neodvislého deníku »Svět« Cleveland, O., v čísle z 9. III. 1932. Zabývá se v úvodním článku též únosem Lindbergova dítěte, příčinami stoupající odvahy zločinců a jich organizováním, jež datuje se od roku 1926, a končí: »Veřejnost musí svéstí rozhodnou bitvu s organizovanými zločineckými živly; a v této bitvě musí dobýti napřed baštu úřední korupce a kliky, za níž zločinci se kryjí.«

Ačkoliv poměry ve Spojených státech nelze po této stránce ani srovnávat se stavem policie, četnictva a především soudcovstva a advokátského stavu u nás, je dobře mítí přesto na paměti tento poučný případ, jenž názorně ukazuje, čím je pro stát a občanstvo neúplatný soudce i výkonný orgán policie, a jak těžko je nápravu hledati, třebaže jest žádána většinou veřejného mínění, proti spojeným pokoutním zájmům zločinců z povolání i v taláru.

A nelze než úzkostlivě dbáti nezávislosti našich soudů, chrániti jejich nestrannost jak před vlivy stranicko-politickými, tak i před sliby hmotných výhod soukromými stranami — účastníky soudního rozhodování. Vše, co se na zabezpečení nezávislosti soudců a pomocných orgánů vynaloží, vrací se všemu občanstvu s bohatými úroky zpět; neboť význam a dobrodiní nestranného, neúplatného a neovlivnitelného soudce oceňuje se teprve zpravidla tehdy, když justice je už zkorumpována.

A k závěru ještě poznámku: Nedávno přinesla »Prager Presse« (snad i jiné deníky) stručnou zprávu, že v klubu »Přítomnost« někdy v dubnu t. r. měl zajímavou přednášku o zločinnosti ve Spojených státech pan Ing. B. Ženatý. Vyslovil se prý v tom smyslu (podle novinářského referátu), že zločinnost v Americe není ani zdaleka tak veliká, jako se má za to v Evropě, jako spíše je nápadná svým reklamérstvím a humbugem, pro nějž je prý v Americe vůbec všeobecně více smyslu než u nás, resp. v Evropě; a zatím, co v Evropě zločinci své činy skrývají, libují si patrně jejich američtí kolegové v patřičném humbugu u výkonu svého povolání. Potud podstata referátu o zmíněné přednášce; pan Ing. B. Ženatý má jistě zkušenosti z Ameriky, kde byl a o níž napsal i zajímavý obsáhlý spis. A i jiné články zdály by se ho kvalifikovati jako znalce poměrů a života ve Spojených státech. Je-li však pravda skutečně to, co v novinách bylo o jeho přednášce referováno, pak by — u porovnání s názory činitelů o stavu, vývoji a rozmachu zločinnosti ve Spojených státech — bylo těžko chápati nekritické stanovisko pana Ing. B. Ženatého v této otázce, která samu kritickou a poctivou veřejnost americkou nadmíru znepokojuje. -o-

»Československý obecný zákoník občanský a občanské právo« platné na Slovensku a Podkarpatské Rusi právě vyšel v novém, 2. a doplněném vydání.

Zpracoval a uspořádal je opět univ. profesor JUDr. F r a n t. R o u č e k. Protože není naděje, že unifikovaný čsl. občanský zákon bude v nejbližší příštích letech vyhlášen, vychází toto dílo znovu, doplněno bohatou judikaturou, literaturou a novými předpisy. Ježto pak mnohá ustanovení novými zákony byla unifikována, některá i vůbec zrušena a protože přečetnými novými doplňky by kniha vzrostla nad pomyslení, byl v druhém vydání vynechán dodatek s otisky některých předpisů, jež vyjdou ve zvláštním svazku a s názvem: »V e d l e j š í z á k o n y a n a ř í z e n í p r á v a o b č a n s k é h o«. Vydavatel věnoval zvláštní péči nejen judikatuře býv. rak. i čsl. nejv. soudu, čsl. nejv. správ. soudu, býv. rak.